

S5 OBALNI

Številka 5, Letnik III

HAJ → April 1999

GLASILO RK JADRAN S59CST

Glasilo Obalnih Radioamaterjev

Uredniški odbor

Urednik UKV novic: S54G Miloš

Tehnični Urednik: S53BM Žarko

Glavni Urednik: S53MA Alen

Direktor expedita: S57LO Boris

Urednik Informativnih Prispevkov S59AV Vania

Pozdravljeni!

Pomlad je tu. Ukavejši, mikrovalovski in ostali ljubitelji zelo majhnih valovnih dolžin že plezajo po hribih in iščejo primerne pozicije. Lov na lokatorje in DX-e je v polnem zamahu. Tudi ljubitelji magic banda - 6m - so na preži. Teh je sicer nekaj manj, so pa zato toliko bolj "opasni". Tudi zaspani KV "brontozavri" (definicija enega pomembnejših S5 radioamaterjev) počasi razmišljajo o tem, da bi se morda le splačalo malo "klofati", saj so sončne pegice ok, zemeljsko magnetno polje s svojimi anomalijami tudi nekaj pripomore, kakšna magnetna nevihta se zdíva kje visoko nad nami, skratka, pogoji so. Najbolj brontozaverski brontozavri, beri telegrafisti, pa špičijo ušesa za WPX CW kontest konec meseca. Občutek imam, da se svet vrača v obdobje pred zadnjo ledeno dobo, saj se brontozavri množijo. Vedno več jih je.....Fino, saj pravijo, da so bile to strpne in miroljubne živalice.

73 ex GL de S59AV (bronto)

RADIOAMATERSKI OBRAZI

MATJAŽ BUČINEL, S53AU

Matjaž se je rodil leta 1970 v Kopru. Njegovo prvo srečanje z radijem in radiotehniko je bilo za radioamaterske razmere precej nenavadno. Radio kot tak ga sploh ni pretirano zanimal. Matjažev osnovnošolski prijatelj Dimitrij pa je bil bolj "tehnični tip" in tako sta občasno skupaj kaj "ustvarjala". V reviji TIM sta našla načrt za detektorski sprejemnik "ZRS-DET". Aparat sta skupaj sestavila, vendar pa nikoli ni bil preizkušen. Seveda, potrebovala bi še slušalke, ozemljitev, primerno dolgo anteno...To pa je bilo za dva tedanja osnovnošolčka prevelik zalogaj. Matjaž ima v spomin na tiste čase še danes spravljen ta detektorski sprejemnik. Nato je minilo veliko let, preden je Matjaž na Marsellovo, S52ID, pobudo opravil radioamaterski izpit 3.razreda. " Moji radioamaterski začetki so verjetno precej drugačni od večine ostalih radioamaterjev, " pove Matjaž: "Ko sem začel hoditi na višjo pomorsko šolo, sem za sošolca dobil Marsella. Pri njemu doma sem prvič slišal telegrafijo...Sicer se mi je zdelo vse skupaj precej zanimivo, ampak vseeno me ni preveč prevzelo. To je bilo konec leta 1989. Kasneje, ko si je pa Marsell kupil ročno UKV postajo, ko smo začeli ugotavljati, da je UKV lahko zelo uporabno sredstvo za lokalne zveze, sem pa naredil izpit za operaterja tretjega razreda v novembru 1993 zato, da smo bili lahko fantje iz klape: Marsell, Jure-S56IQG, Robi-S56LHR in jaz (tedaj S56ITX) med seboj povezani preko radijskih valov. Bilo je predvsem zelo praktično, vendar pa to ni imelo kaj dosti skupnega z radioamatershino.. Nekaj sem delal tudi na PR iz Marsellovega QTH-ja, vsekakor pa je bilo to daleč od kakšne resnejše aktivnosti. Doma na Markovcu sem imel ročno

postajo TH-78E in GP anteno kar na pisalni mizi. To je zadostovalo za vzpostavljane lokalnih zvez in zvez preko repetitorjev. Medtem sem tudi v Mariboru na Ekonomsko poslovni fakulteti že končeval študij ekonomije. V letih študija sem bil aktiven iz študentskega radiokluba S59DXX v Mariboru. V zadnjem letu študija sem bil precej doma v Kopru in še sam ne vem, kako me je Marsell prepričal, da sem se vpisal na tečaj za operaterja drugega razreda. Začel sem tudi redno zahajati v piranski radioklub, kjer so me fantje začeli vzpodbujati najprej za delo na VHF SSB. Kmalu sem ugotovil, da se da iz kluba na UKV delati zveze z Italijo, Hrvaško, Avstrijo, Korziko, Nemčijo... in radioamaterstvo me je začelo zanimati. Tako sem v prostem času redno zahajal v radioklub in vzpostavljaj zveze."

Matjaž je aprila leta 1995 uspešno opravil izpit za radioamaterja drugega razreda in dobil znak S57ITX. Po opravljenih prvih "obveznih" CW zvezah Matjaž opusti KV območja, saj nima lastne postaje, še večji razlog pa je bil verjetno ta, da je zaljubljen v UKV delo iz kluba, kamor redno zahaja in pridno DX-a. V tem času gremo nekajkrat tudi na Belvedur na UKV tekmovanja. Matjaž je vedno zraven in se izkaže kot vztrajen operater. V ta čas sodi tudi ta "boleča" dogodivščina, ki jo Matjaž povzame nekako takole: "Bili smo na Belvedurju na enem izmed pomladanskih VHF kontestov leta 1995. Kontest je bil v polnem zamahu in počasi se je že svitalo nedeljsko jutro. Boris, tedaj S57LSO, je bil za postajo in mi je rekel, da sliši postajo iz YU. (Belvedur za smer YU ni najboljša lokacija op.av.) Dogovorila sta se, da bom počakal pri postaji, Boris pa je šel obračat anteno proti JV. Z obračanjem antene se je signal toliko popravil, da je postal razumljiv in YU1S je padel. Padel pa je tudi Boris, in sicer v ogromno luknjo, ki je bila izkopana v bližini našega antenskega stolpa.

Nepopisno veselje ob prvem YU1 iz Belvedurja se je skalilo, ko je prišepal Boris v PPS. Tudi sam je bil vesel, vseeno pa je bila bolečina ob zvitem gležnju prehuda in kontest se je za Borisa končal predčasno, pa še mavec je dobil na nogo. To je bil mavec s pozivnim znakom: YU1S.

Oktobra leta 1996 Matjaž v Pordenonu kupi KV postajo. Že po prvih zvezah ga prevzame kratki val. " Prijatelji iz radiokluba so mi takrat pomagali postaviti dipole za KV in GP za VHF in UHF. Antene smo postavili pri moji tedaj še YL, danes pa že XYL na Lucanu. Povedati moram, da sem zelo vesel, ker me moja Teja-XYL prenaša in ima razumevanje za mojo radioamatersko dejavnost... Sprva so bile CW zveze zame zelo naporne. Udeležil sem se še enega ali dveh kontestov na KV v SSB, kasneje sem se pa posvetil samo CW na KV. Telegrafija mi je predstavljala vedno večji užitek, tako da danes delam samo CW, SSB delov banda sploh ne poslušam. Za telegrafijo me je navdušil Vanja, S59AV. Seveda pa ima telegrafija svoje prednosti, saj lahko moja žena mirno spi, medtem ko jaz v sosednjem prostoru vzpostavljam zveze ne da bi kričal v mikrofoni in jo s tem motil..."

Matjaž je zelo aktiven operater, v borih dveh letih je zbral 170 DXCC držav, konec leta 1998 je opravil izpit prvega razreda in dobil znak S53AU. "V želji, da bi dobil možnost delati tudi na ostalih bandih, ki 2.razredu niso dostopni, sem se odločil, da bom opravil tudi izpit za 1. razred. Nov znak sem krstil v CQ WW 1998, seveda, CW," pove Matjaž.

Matjažev najljubši band je 21 Mhz, kateri pa je njegov najljubši način dela pa je jasno tudi najbolj površnemu bralcu.

Radioamaterskih tekmovanj se udeležuje zato, da med maso postaj izlušči kašen zanimiv DX. Nima prehudih tekmovalnih ambicij, DX-i mu pa nadvse dišijo. Doma ima WAC diplomu v CW in

WORLD DE NOVICE, pa še nekaj priložnostnih diplom. Rad se udeležuje tudi S5 KV prvenstva.

O radioamaterjih na obali pravi: " Tukaj nas je dosti v redu fantov...Povsod se najdejo entuzijasti, ki bodo to vlekli naprej. Kar se tiče piranskega kluba ima veliko zaslug Marsell, S52ID, ki je s svojimi tečaji vzgojil kar nekaj operaterjev, med njimi tudi mene."

V prihodnosti se bodo najverjetneje najbolj razvijale bolj tehnično-konstruktorske dejavnosti kot je packet radio ipd., Matjažu pa je najbolj pri srcu ohranjanje tradicionalnega dela na kratkih valovih...

S53AU RA oprema: UKV - TH78E in približno 50W ojačevalce, antena dualband GP 2m/70cm. Za portable delo pa ima zložljivo HB9CV anteno, katero pridno uporablja poleti, ko gresta z ženo v hribe. UKV postajo trenutno doma uporablja predvsem za budilko.

KV - TS 450 SAT, 100W output. Antena kombiniran dipol za 80 / 15 mts za ostale bande pa poskrbi tuner.

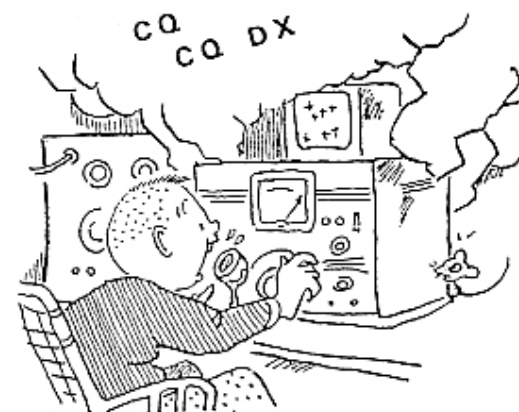
Matjaž je tipičen primer radioamaterja, ki je na radioamaterske bande zašel takorekoč po pomoti. Sprva je uporabljal ročno postajo kot neke vrste radiotelefon, kar tako, brez kakšnih velikih radioamaterskih ambicij. Kasneje pa ga je "prijelo". Saj tudi pove, da je samo UKV FM premalo. Sam je prešel pot od najpreprostejših vokitoki FM zvez, ki pa ga kmalu niso več zadovoljevale do 144 SSB aktivnosti, kjer so se začeli odpirati daljni horizonti, danes pa kot zagrižen DX lovec s svojimi skromnimi žičnimi antenami na KV konkurira marsikateremu "staremu mačku". Tako je Matjaž postal radioamaterski zanesenjak, pomemben in aktiven član piranskega radiokluba, ena izmed tistih redkih oseb, s katerimi lahko naš hobi še računa.

S59AV

S5 VHF-UHF MARATON PODELITEV POKALOV IN DIPLOM

29. maja 1999 bo ob 12. uri v motelu KOMPAS v Sežani (carinski terminal) podelitev pokalov in diplom S5 VHF-UHF maratona za leto 1998. Cena kosila 2.000 sit. Prijavnice bodo poslani v radioklube. Vabljeni!

Zvezdan, S510Z, za RK S59ABL

RADIOAMATERSKA TRŽNICA & CO.

Prodajam KV postajo FT107M skupaj z original usmernikom za 30A in drugim VFO-jem, za delo "split"- npr. ekspedicije, v popolnoma delovnem stanju (tri škatle - line!). Ima vgrajen CW filter za 500 Hz, za ozki CW. Kupec dobi skoraj še eno postajo zraven v delih in še tzv. "DMS", škatlico za memoriziranje kanalov - potreben samo popravila kontaktov. Vse skupaj za 100.000 sit + še.... INFO: Vlado, S57KV - tel.: 55-036

NOVA PRIDOBITEV RADIO KLUBA PIRAN

Že kar nekaj časa je minilo, odkar smo se v klubu dogovorili, da bi postavili antenski stolp, nanj pa kakšne antene... V debatah smo bili tako daleč, da smo za klubske prostore nabavili celo šolsko tablo, ki smo jo potem celo porisali in popisali z načrti, hi. Pa je minilo še kar nekaj časa, preden smo se dela lotili...

Nekega torka, lani spomladi, smo bili polni energije in smo en, dva, tri skopali luknjo, približno kubični meter veliko. Pri, na žalost zdaj pokojnem sosedu, pa smo dobili cement, pesek in železje. Pri kopanju smo se menjali, ko pa je prišel na vrsto Matjaž, takrat še S57ITX smo nanj pozabili, tako, da je kopal in kopal in ko končno vprašal, če je dovolj globoko, ga že skoraj nismo več videli iz jame, hi. Bojan, S56RSB je že prej zvaril tri navojnike M24 v trikotno obliko, tako, da smo vse skupaj položili v jamo, dodali železo, kamne in beton ter vse skupaj začarali v temelj za naš bodoči stolp. Bili smo seveda veseli in razpredali, kakšen stolp bo to... Zelo preroške besede je takrat izdihal Žarko, S53BM, da bo to enkrat drugo leto... Seveda smo bili vsi proti in v en glas trdili, da bo stolp stal že poleti! Zdaj je bila na vrsti nabava materiala in varjenje droga in panta inin spet debate, pogovori, načrti, poletje, vročina in končno sklep, da je pa res prevroče poletje in da v taki vročini ne moremo delati... Medtem smo se končno dogovorili kakšen stolp naj bi postavili. Navdih zanj smo dobili pri montažnem stolpu, ki ga Vlado, S55A uporablja za portable delo in nam ga je posodil. Kako bo narejen, pa je imel v glavi samo Bojan...

Tako je minila jesen, prišla je zima in Novo leto 1999. Nekajkrat smo se sicer pomenili, da bi kaj naredili, vendar je bil mrzav prehud. Klubske dneve smo preživljali ob kuhanem vinčku, čajih z dodatki in podobnimi antigripini in prijetnih klepetih. Končno pa se je vreme le popravilo, prišla je pomlad, rožice so začele cveteti, čebelnice pa ...No pa pustimo to. Bojan je postal voljan zvariti vse potrebno. Tako smo se dobili eno soboto v klubu in odpeljali dva šest metrov dolga kosa cevi v delavnico k Bojanu, kjer je

že imel pripravljeni dve jekleni plošči za pant in nosilec za rotator. Na drogovala je zavaril ušesa za sidra, na zgornji drog pa cev malo ožjega premera od drogov, tako da smo lahko vtaknili en kos v drugega, vse skupaj pa pritrdili z dvema vijakoma. Prav tako je en kos ožje cevi zavaril tudi na pant, enega pa na ploščo, ki nosi rotator. Tako lahko stolp kadarkoli razstavimo ali pa znižamo za šest metrov! Ker se je dan že prevečal v popoldne in ker preveč dela ni v redu, smo se dogovorili, da se spet dobimo naslednjo soboto, pripeljemo nekaj peska in cementa in skoplremo še luknje za sidra. Rečeno – storjeno, ampak kaj, ko je marec pokazal zobe in nas naslednjo soboto obilno zalival! No, material smo pa vseeno nabavili. Delo smo nato prestavili na naslednjo soboto. Med tednom pa je Bojan zvaril še pant do konca.

Naslednja sobota je prinesla lepo vreme in še prav poseben čar, saj je vmes Vanja, S59AV postal očka lepe punčke Angele Ane in je priredil piknik! Čebelnice! (Vanja, čestitamo). Tako smo luknje skopali in zabetonirali, to je bilo pa tudi vse, saj je bilo tudi Angelo Ano potrebno zaliti! In smo jo! Pa še kako! Vsekakor pa slabe volje zaradi spet preloženega dviga stolpa ni bilo. Nato je prišlo do majhnega zastoja, ker se nas nikakor ni moglo zbrati dovolj, da bi kaj naredili, do sobote 24. Aprila. Tudi takrat nas sicer ni bilo dovolj, smo pa pripravil jekleno vrv za sidra in vse ostale priprave in se zmenili za 27. April, ko je praznik in smo bili več ali manj dosegljivi v zadostnem številu. In ob treh popoldne smo začeli... Vreme je bilo zelo čudno, oblačno, strele so treskale... Bo dež? Na hitro smo podrli Vladov drog in sneli beam, sestavili 5 elementno yagico za 50 Mhz, preverili priključke rotatorja, vse skupaj zmontirali na naš stolp, ki je že na tleh zgledal zeeeeellllloooo dolg... Počasi smo začeli z dviganjem, vendar je bil stolp zelo težek, nas pa premalo da bi ga lahko dvignili. Podstavljali smo ga sicer z dvema lestvami in počasi dvigali. Tako smo prišli do točke, od katere se ni dalo ne naprej ne nazaj. Začeli smo razglablјati, kaj bi lahko naredili (prav bi prišel kakšen škripec), ko se je Bojan izkazal s svojo iznajdljivostjo. V klubu imamo namreč eno staro

kletko za rotator. To kletko smo z vrvjo privezali okoli stavbe ki stoji zraven kluba, jekleno vrv za sidro smo speljali okoli koles po katerih se kletka lahko spušča po drogu gor in dol, in jo privezali na vlečno kljuko Bojanove lade nive. Reduktor, prva in počasi naprej, drog pa gor! Sodeč po obrazih smo bili vsi malo v strahu, da bo kaj popustilo in bo vse skupaj zgrmel na tla! Pa ni! Pant je sedel na pritrdilni vijak v temelju, privili smo matico in dvignili pogled proti vrhu. Stolp je stal! Veselja na naših obrazih ni bilo mogoče skriti! Preden smo pripravili natezalce za jekleno vrv, drog zasidrati in se seveda pod njim slikali smo se še ožejali in nazdravili. Nato smo takoj stekli v pps, da testiramo antene. Ta veseli dogodek smo prepustili našemu predsedniku Milošu, S53EO. Preveril je swr na vseh bandih, naredil 6W, se ne spomnim več, na katerem bandu, pokomentiral da se boljše sliši in ugotovil, da indikator smeri antene na rotatorju ne deluje! Na koncu koncev, še najmanj kar bi se nam lahko zgodilo. Tako zdaj obračamo anteno po občutku, včasih pa je potrebno skočiti ven in pogledati kam je obrnjena. Večer smo zaključili dogodku primerno, veseli, da smo ga končno postavili. Veseli smo tudi, da je zdaj knjiga prihodov in odhodov v klub bolj popisana, pa tudi na vrsto za delo na postaji je treba čakati!

Ob koncu še zahvala vsem, ki so pomagali drogu, da opravlja svoje poslanstvo: Bojanu S56RSB, za varjenje in iznajdljivost, Milošu, S53EO za anteno in rotator, ki ju je posodil klubu, Alešu, S56IAI, ki je priskrbel zastoj drogovala (sponzor očetova firma) in ju pripeljal v klub, S53AU, Matjažu, S56LPY, Alešu, S59AV, Vanji, Benjaminu, S57LEE, Tomu, S56RSV, Samuelu, S56VSP, Gregorju, S56VGE, Robiju, S59TD in vsem ostalim, ki so kakorkoli pomagali. Prav na koncu pa še zahvala dežurni fotografiji S57NKI, Danijeli, za slike in moralno podporo. CU es 73 iz Radiokluba Piran!

S57LO, Boris

Izračun induktance zračne tuljave

Marskateri operater si je, spodbujen s članki objavljenimi v našem glasilu v "žebljarski" rubriki, zaželel malo eksperimentiranja. Vendar se je zalomilo že pri poskusu spraviti oscilator na želeno frekvenčno področje. Večina amaterske populacije je vseeno bolj praktičnega značaja vendar pa včasih brez svinčnika in papirja enostavno ne gre. Zato bomo na kratko predstavili postopek za izračun induktivnosti zračne tuljave, namenjen predvsem začetnikom.

Recimo, da želimo izračunati vrednost induktivnosti tuljave potrebne za izdelavo oscilatorja za 3,550MHz. Formula za izračun frekvence v resonanci je podana z:

$$f(Hz) = \frac{1}{2\pi\sqrt{L(H)C(F)}} \quad \text{Ob izbrani vrednosti kondezatorja } C \text{ lahko iz nje izvedemo formulo za izračun vrednosti potrebne}$$

$$L(H) = \frac{1}{C(F)4\pi^2 f^2(Hz)}$$

induktivnosti:

Ker je induktivnost zračne tuljave dana s formulo

$$L(\mu H) = 2.54 \frac{N^2 (r(cm))^2}{9r(cm) + 10l(cm)}$$

lahko ob izbiri dolžine in polmera tuljavnika na katerega bomo navili zračno tuljavo izračunamo tudi potrebno število ovojev:

$$N = \sqrt{2.54 \frac{L(\mu H)}{(r(cm))^2} (9r(cm) + 10l(cm))}$$

Posebno pozorni moramo biti na enote pri izračunu saj so enote prirejene tako, da je izračun čim lažji.

Polmer tuljavnika r , ki ga lahko naredimo kar iz malo tr šega papirja, je podan v cm, prav tako tudi l , ki nam predstavlja dolžino tuljave. Kot priročen tuljavnik lahko uporabimo tudi plastični kanisterček fotografskega filma.

Praktični izračun za frekvenco 3,550MHz.

Kot podatek vzamimo kondezator 180pF, r - polmer tuljavnika 1cm, l - dolžina tuljavnika 2cm.

$$1pF = 10^{-12} F$$

$$1\mu H = 10^{-6} H$$

$$1MHz = 10^6 Hz$$

$$L(H) = \frac{1}{C(F)4\pi^2 f^2(Hz)} =$$

$$\frac{1}{180 \cdot 10^{-12} 4 \cdot 3.142^2 \cdot (3.55 \cdot 10^6)^2}$$

$$= 1,1 \cdot 10^{-5} H = 11\mu H$$

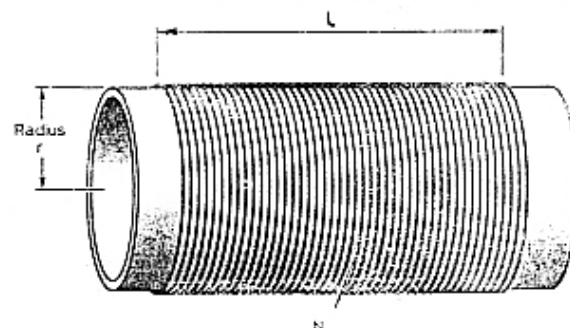
Potrebno število ovojev dobimo z izračunom

$$N = \sqrt{2.54 \frac{L(\mu H)}{(r(cm))^2} (9r(cm) + 10l(cm))}$$

$$N = \sqrt{2.54 \frac{11}{(1(cm))^2} (9 \cdot 1(cm) + 10 \cdot 2(cm))}$$

$$N = 27,9 \approx 28 \text{ ovojev}$$

Še nekaj o debelini žice: najbolje je da uporabimo žico primerne debeline, da nam ovoji ležijo eden ob drugem čez celo telo tuljave. Vsekakor bo potrebno končno ugaševanje s stiskanjem ali razširjanjem ovojev. Vrednost kondezatorja ni tipičen primer uporabljen pri izračunu oscilatorja za podano frekvenco. Dane vrednosti so izbrane zaradi lažjega prikaza izračuna.

DL/S53MA/P/QRP

P29CC K1WY
P39P 5B4ES
P40N KW8N
P40W N2MM
P49M VE3MR
PT1A PY1NX
PT1Z PY1NEZ
PW1S PY1KS
PZ5RA PB7RK
RA0ZD/MM RA0ZN
RA2FBC DF4BV
RA9LI/9 DL6ZFG
RF9C RK9CW
RM6A W3HNK
RS0F UA0FZ
RV9XF UA9XL
S07UN ZP6CU
S79FAG DL7AFS
S79YL DL7AFS
S79ZG DL7AFS
SN0KAO SP9KAO
SU9ZZ OM3TZZ

T42R CO2KG
T77V W3HNK
T88CW JA2NQG
T88LJ JM1LJS
T88MT JJ1DWB
T88WX JA1WSX
T99KK PA1AW
TA2AJ DJ9ZB
TA3DD TA1KA
TI7/KT4YI KT4YI
TL8CG IZ1CQD
TM1CMI F8UFT
TM1CW F5KBM
TM2A F5BJW
TM2LYC F5MWZ
TT8DF F5SWB
TX8DX VK4FW
UA0CW W3HNK
UA7A UA9AB
UA9FGR N2AU
UE9WAA RW9WA
UE9WZZ RZ9WZ

UN0N IK2QPR
UN7FW IK2QPR
UP4L UN7LZ
UP5F IK2QPR
V29TT N2AU
V31GI PA3GIO
V63YT JE1SCJ
V85QQ DF5UG
VA3DX VE3DX
VE7ISL VE7TLL
VF3EJ VE3EJ
VF6JY VE6JY
VK4CAY G3ZAY
VK5IO/M DK5IO
VK9LW VK4LW
VO1AA VO1HE
VP5/IK2SFZ IK2SAI
VP5/IK2SGC IK2SAI

SVA2 SV1NA
T32RT W6UC
T33RD OK1RD

P.S. Tisti, ki imate namen prispevati poštne znamke za razpošiljanje časopisa, lahko dostavite le-te Borisu, S57LO.

P.P.S. Kdo je bil že tisti, ki je obljubil nek članek za objavo...

Enjoy Dxing!

